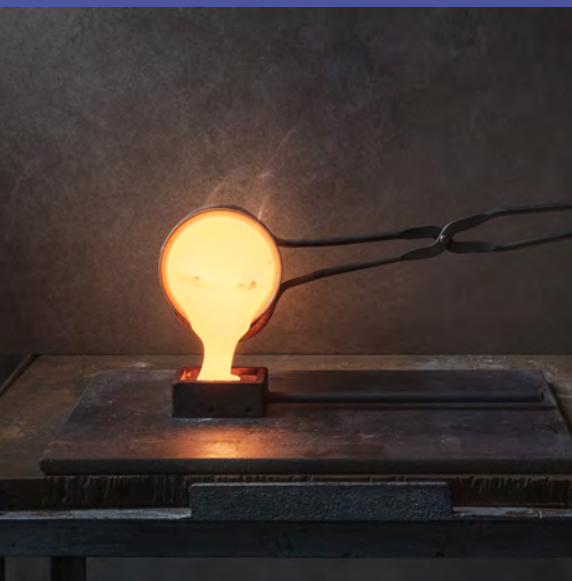


KULTUR  
PARKEN  
SMÅLAND

# VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2022



KULTURPARKEN SMÅLAND AB  
**VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022**



HJÄRTENHOLMS LANTBRUKSMUSEUM



KRONOBERGS SLOTTSRUIN



UTVANDRARNAS HUS



KULTURARVSCENTRUM SMÅLAND



ÅNGAREN THOR



SMÅLANDS MUSEUM  
SVERIGES GLASMUEUM

*Bolaget bedriver förvaltning av museala samlingar, byggnader och arkiv samt fullgör regionala uppgifter inom kulturarvssektorn i Kronobergs län, samt annan kulturell verksamhet. Bolaget bedriver verksamhet vid följande arenor/mötesplatser: Smålands museum/Sveriges glasmuseum, Utvandrarnas hus med Svenska Emigrantinstitutet, Kulturarvscentrum Småland med Kronobergsarkivet, Kronobergs lantbruksmuseum (Hjärtenholm), Ryttmästaregården och Kronobergs slottsruin samt Ångaren Thor.*

Vi kan se tillbaka på ett mycket bra verksamhetsår som präglats av en postpandemieffekt när väl restriktionerna hävdes i början av året. Behovet av kultur och att möta människor i sociala sammanhang tycks har varit efterlängtat vilket avspeglas i våra besökssiffror. Att göra en jämförelse med 2021 med tanke på restriktionerna är inte helt rättvisande, men även i jämförelse med 2019 (121 807) så ökade vi något till 125 423 besökare till våra olika besöksmål. Då ska vi ändå ha i åtanke att vi tappade runt 3 500 besökare på kulturnatten då restriktionerna fortfarande gällde.

Våra digitala produktioner har nått ut till en stor publik och fortsätter också att öka. Vi hade 10 000 poddlyssningar, ca 3 500 visningar på youtube, och 26 000 visningar på Wikipedia. Våra inlägg på instagram och facebook har blivit många fler under året och vårt nyhetsbrev når nu allt fler prenumeranter. Även om vi dragit ner lite på antalet poddinspelningar har vi under året producerat en handfull, varav kan nämnas "Tennisundret i Växjö".

Enär konferenserna är en viktig del av vår verksamhet då vi får möjlighet att visa upp vår verksamhet för bredare grupper som förhoppningsvis återkommer vid vernissager och andra programpunkter kan vi glädjas åt att det skett en rejäl återhämtning efter pandemin. Under verksamhetsåret har vi haft ett stort antal konferenser med sammanlagt 3 870 konferensgäster.

Den nya utställningen i Utvandrarnas hus är mycket populär och under året har vi haft ett mycket stort antal guidade visningar. Sammanlagt har vi på våra besöksmål haft närmare 80 guidade visningar.

Kulturnatten den 29 januari genomfördes i något begränsad form med anledning av gällande restriktioner. I Utvandrarnas hus invigdes en utställning om de vita bussarna med foton av K W Gullers som lånats in från Forum för levande historia. Denna utställning kompletterades med en egenproducerad utställning "Vägen till frihet", om de tillfälliga flyktingförläggningar som anlades i Kronobergs län. Denna utställning visades under sommaren i Atriumsalen. Utställningen har med tanke på kriget i Ukraina och de ökade flyktingströmmarna blivit mycket aktuell. Denna utställning har också erbjudits till alla bibliotek i länet då de kan ladda ner utställningen och skriva ut densamma i A3 format. Många bibliotek utnyttjade denna möjlighet att visa utställningen.

I den numera nyrenoverade Orgelsalen har vi gjort en ny konstutställning "Konst ur samlingarna" med målningar från vår digra men något disparata konstsamling med i huvudsak konstnärer med småländskt ursprung.

Under verksamhetsåret har vi valt att fortsatt visa glasutställningen "Orrefors skatter" som invigdes den 16 maj 2020. Med tanke på att denna utställning nått en begränsad publik

fick den stå kvar även under 2022. Detsamma gäller för Hans Frodes utställning "Gas i glas".

Den 4 juni invigdes en ny tillfällig utställning i Utvandrarernas hus "Mrs Thyra Petersons memorial collection of Swedish-American art" då vi visade den svensk-amerikanska konstsamlingen som skänktes till Smålands museum under 1930-talet. Utställningen blev fantastisk fin med specialbelysning riktad mot varje konstverk. Detta uppmärksammades också i en mycket positiv recension i Smålandsposten.

Den 22 oktober invigdes utställningen "Älskade korg" i den stora utställningshallen och det var många besökare på vernissagen. Kopplat till utställningen genomförde vi i samarbete med hemslöjden ett antal workshops, varav flera var fulltecknade.

Utställningen "I smältdegeln" i samarbete med Rise, som handlar om möjligheten att återvinna glasdeponier och tillverka nytt glas, visades under några månader i trapphallen. I samarbete med Hemslöjden Kronoberg visades två utställningar under året "It's now or never" och "Genklang".

Under sommarmånaderna anordnades öppna visningar i våra utställningar. Det var en kort introduktion på cirka 15 minuter och ingick i den ordinarie entrébiljetten. Dessa visningar var mycket uppskattade och lockade många besökare.

Turerna kring Kronobergs slottsruin var under året många. Vi höll slottsruinen öppen under sommarmånaderna men tog ingen entréavgift, då endast några delar var tillgängliga för besökare. Statens Fastighetsverk var tydliga med att det inte fanns några pengar för underhåll av slottsruinen och att den skulle hamna under så kallad passiv förvaltning, det vill säga stängas för besökare. En skrivelse rörande Kronobergs slottsruins framtid, undertecknad av Växjö kommun, Region Kronoberg och länets landshövding, skickades till SFV och ett möte hölls senare med SFV:s fastighetsdirektör. Beslutet blev att slottsruinen mer formellt stängdes för besökare från och med 1 januari 2023, även om vi redan stängde och låste den 1 september. Det är av flera skäl ett olyckligt beslut som har väckt många upprörda känslor. Att det är ett mycket uppskattat besöksmål visas av att SFV:s räkneverk noterade att närmare 47 000 personer passerat bron ut till slottsruinen under året.



En av de sista gudiningarna på Kronobergs slottsruin, augusti 2022



# 3 PODD PÅ JORDEN

## MRS THYRA PETERSON'S MEMORIAL COLLECTION OF SWEDISH-AMERICAN ART



# Älskade korg!

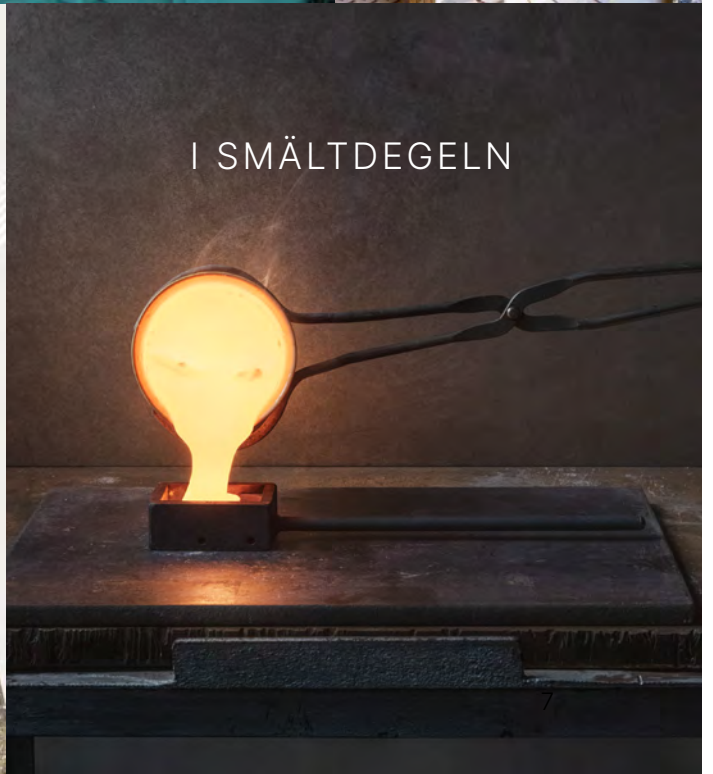
FLÄTAT  
BUNDET  
VRIDET

IT'S NOW  
OR NÄVER

## GENKLANG VERNISAGE 1/10



## I SMÄLTDEGELN



Nytt avtal om verksamheten på lantbruksmuseet Hjärtenholm har ingåtts med 4H. De har hållit museet öppet, drivit kaféverksamheten och även haft flera djur och odlingar på gårdsplanen. 4H är en mycket seriös aktör och kommer nu att på ett tydligare sätt rikta in verksamheten mot barnfamiljer. De har också bedrivit lägerverksamhet och andra aktiviteter på kvällar och helger. Förhoppningen är att vi nu hittat en långsiktig lösning för verksamheten på lantbruksmuseet.

### *Den 3 maj hade vi besök av det tyska Tv-bolaget WDF, som bland annat gjorde ett reportage om Utvandranas hus och Sveriges Glasmuseum.*

I somras lanserades "Historiejakten" – ljudvandringar riktade till barnfamiljer. Det hand-

lar om tre spännande digitala ljudvandringar för familjen där man kan lära sig mer om historiska händelser i Kronobergs län. På tre olika platser får besökaren via en app i mobilen möta tre barn från olika tider; Torlöf vid Inglinge hög, Sigrid i Lenhovda och Olaf vid Piksborg. Genom en mystisk tidsresa har barnen träffats, men har nu skilts åt. Genom att utföra olika uppdrag på vandringen hjälper man barnen att få träffas igen. Lyckas man lösa uppgifterna finns ett pris att hämta på Smålands museum.

Kulturparken har fått projektmedel av Kulturrådet, Region Kronoberg och Växjö kommun för projektet "Migrationsberättelser då och nu", som bland annat innebär en digitalisering av Lennart Setterdals intervjuer med svensk-amerikaner. 400 av Lennart Setterdals band ska digitaliseras i en första runda. Dessa kommer att publiceras löpande på [digitalmuseum.se](http://digitalmuseum.se).





De abonnerade turerna på Ångaren Thor har varit många och i princip samtliga biljetturer har varit nästintill fullbokade. Problemet med för få utbildade maskinister kvarstår, varför initiativ har tagits för att få intresserade personer att gå en distansutbildning och utbilda sig till maskinister.

Under hösten påbörjades arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi som ska inkludera social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

I november genomfördes en mer omfattande arbetsmiljöenkät där de anställda fick svara på ett antal frågor och ange vilken avdelning de tillhörde. Överlag var resultatet mycket tillfredsställande och det är främst frågorna om stress och återhämtning som visar något lägre siffror. Glädjande nog visar enkäten mycket bra siffror på frågorna: "Jag får stöd av min närmaste chef/enhetschef" och "Jag har ett arbete som är fritt från hot, våld och kränkning".

Växjö kommun har under året beslutat att avsätta sju miljoner kronor för att rusta upp Museiparken och framför allt göra entréplanet till Utvandrarernas hus mer besöksvänligt. I denna satsning ingår också inköp av Carl Milles skulptur "Emigranterna" som kommer att placeras framför Utvandrarernas hus.

Växjö >

## Carl Milles fisk kan få kvinnliga emigranter på ryggen – "Det här är så spännande"

Carl Milles skulptur Emigranterna är på väg. Den landar i Växjö inom de närmaste dagarna. Fisken bär sju manliga emigranter på ryggen. Nu finns förutsättningar även för en kvinnlig variant.

Webb • Publicerat 19 januari 2022



Kultur >

## "Emigranterna" kan komma tillbaka till Växjö

Nu kan Carl Milles-statyn "Emigranterna" återvända till Växjö och museiparken. Alliansens plan är att beställa en nygjord staty och öka tryggheten i museiparken. Det ska kosta sju miljoner.

Publicerat 9 november 2022



Carl Milles skulptur (Emigranterna)  
Foto: Uppsalas Auktionsföretag

Under många år har Carl Milles-statyn "Emigranterna". Nu vill alliansen lägga sju miljoner på att dels beställa en ny upplaga av statyn med placering vid Emigrantinstitutet, och tillskapa ökad attraktivitet och trygghet i och kring museiparken.

– Vi vill ha ökad belysning och trygga mötesplatser kring museiparken, säger kommunalrådet Anna Tenje (M).



Under verksamhetsåret har vi haft flera välbesökta programpunkter, bland andra Lena Anderssons föreläsning om sin nya bok "Koryféerna" och flera föreläsningar i samarbete med Historiska föreningen. Under Elin Wägner-veckan genomfördes flera evenemang på Utvandrarernas hus. Bland annat ett panelsamtal om fredsfrågan som lockade en stor publik.

På sportlovskul lyfte vi fram den förhistoriska utställningen med visning och efterföljande verkstad. På höstlovskul tillverkade barnen änglar och genom ett samarbete med Svenska kyrkan blev barnens änglar utställda i Domkyrkan. Nytt för i år är satsningen på "Musei-klubben" som samlas en gång i månaden för att göra kul grejer på museet.

I samarbete med Regionteatern har "Barnen från Ljuder" spelats i museets lokaler och efter föreställningen har barnen fått en pedagogisk visning av "Drömmen om Amerika".

Vi har också under rubriken tillgängligt museum visat utställningen "Drömmen om Amerika" med syn- och teckentolk.

**Vid årets julmarknad sattes nytt besöksrekord. 10 110 personer besökte Smålands museum och Utvandrarernas hus. Mycket uppskattat var barnaktiviteterna i Museiparken, med bland annat ponnyridning.**

På Kulturarvscentrum har arbetet med att digitalisera och tillgängliggöra våra föremålsamlingar och arkiv fortsatt med oförminskad styrka. En ganska stor del av Orrefors-samlingen har under året förtecknats och gjorts tillgänglig på Digitalt museum. Vi har nu över 105 000 bilder och föremål som är sökbara på Digitalt museum. Förutom de återkommande torsdagsvisningarna anordnades Arkivens dag på Kulturarvscentrum på temat "Myter och mysterier".

The screenshot shows the DigitaltMuseum website interface. At the top left is the logo 'D M DigitaltMuseum'. At the top right are language and menu icons. A search bar contains the text 'kulturparken småland'. Below the search bar are filters for 'utställning', 'ämnesord', 'platser', and 'tidsperiod'. The main content area displays '14 träffar i DigitaltMuseum:' followed by a grid of 14 search results. Each result card includes a title, a thumbnail image, and the number of objects. The results include items like 'Kronobergs slottsrull - närstridsvapen', 'Smålands museum 150 år', 'Myntkabinettet', 'Kalenderstaven - en evig almanacka', 'Sydsvenska bonadsmålningar', 'Anders Dahls donation', 'Kronobergs slottsrull - ett urval av spännan...', 'Gunnar Ellis Pedagogiska- Psykologiska...', 'Länge leve Kosta!', 'Betty Larson och efter Ivan Perssons fotosamling', and 'Maja Andersson Wirdes samling'. At the bottom of the grid is a 'Visa fler träffar' button.



Lena Andersson:  
**Koryféerna**  
- en konspirationsroman

Utvandrarnas Hus  
5 oktober





Foto: Anders Bergön

Sedan 2022 finns Svenska Emigrantinstitutets förteckningar på den Nationella arkivdatabasen NAD. De digitaliserade förteckningarna motsvarar ca 15 000 A4-sidor. Med förteckningarna har även informationen i de ca 35 000 registerkort blivit sökbara digitalt. Korterna har tidigare varit nyckeln till samlingarna.

Under året har Utvandrarnas hus besökts av Swenson Swedish Immigration Research Center vid Augustana College i Rock Island, Illinois, samt av American Swedish Historical Museum i Philadelphia. Olika former av samarbeten diskuterades.

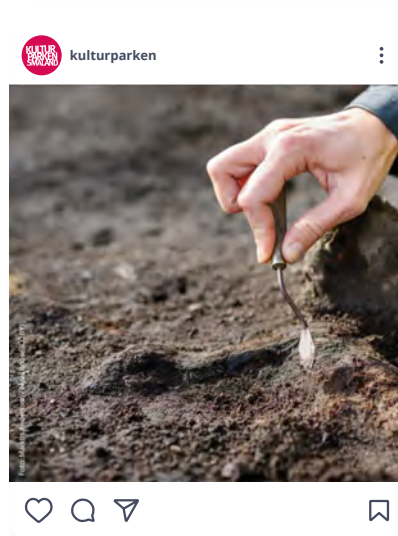
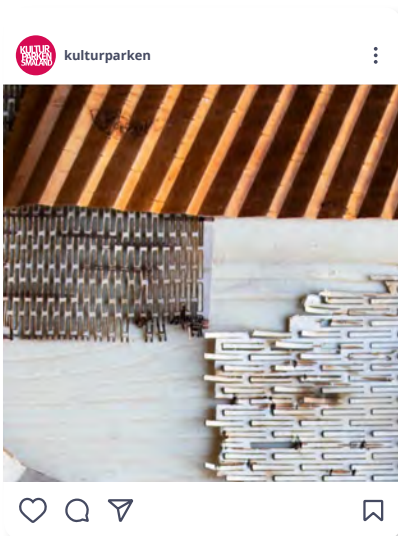
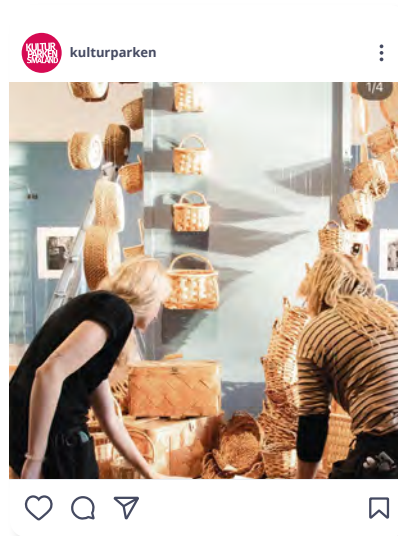
*Under året har 374 personer fått sina forskningsfrågor besvarade och vi medverkade också på Släktforskardagarna i Skövde. Flera forskare, varav två från USA, har under året arbetat med arkiven i Utvandrarnas hus.*

Pedagogerna håller på att ta fram en lärarhandledning för skolorna så att man även på distans kan använda utställningen "Drömmen om Amerika" i skolundervisningen. Tanken är att koppla den till en digital plattform som handhas av Statens historiska museer.

Under året har vi haft ett fortsatt fruktbart samarbete med andra kulturinstitutioner och civilsamhället. Kanske är det så att vi i dessa dystra tider blivit mer eftertänksamma för förståelsen av vårt gemensamma kulturarv, som en viktig resurs för den regionala utvecklingen och för länsinvånarnas välbefinnande.

Dialogen och samarbetet med våra ägare Växjö kommun och Region Kronoberg har fungerat bra under verksamhetsåret och vi känner att vi har ett starkt stöd och förtroende för vår verksamhet från politiker och allmänhet.

KULTURPARKEN SMÅLAND PÅ INSTAGRAM



**KULTUR  
PARKEN  
SMÅLAND**

[KULTURPARKENSMALAND.SE](http://KULTURPARKENSMALAND.SE)